T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 201
KARAR NO : 2014 / 244
KARAR TR : 3.3.2014

ÖZET : Sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı rücuen tazminat davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. Sigorta A.Ş.
Vekilleri : Av. M.H.G., Av. Buket F.K.Ç.
Davalı : Sincan Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Ş.D.

O L A Y : Davacı şirket vekili, dava dilekçesinde, müvekkili şirkette sigortalı 06 BV 7888 plakalı aracın, 06.09.2012 tarihinde geçirdiği trafik kazası neticesinde hasarlandığını; olay neticesinde araçta 7.306.00 -TL'lik hasar meydana geldiğini, tespit edilen hasar bedelinin sigortalı vasıta sahibine ödendiğini; Trafik Tespit Tutanağına göre ,olayın meydana gelişinde davalı kurumun % 25 oranında yol kusurunun saptandığını; hasar nedeniyle sigortalısına tazminat ödeyen müvekkili şirketin, TTK'nun 1301'nci maddesine göre sigortalısının haklarına halef olarak kusur nispetine göre işbu davayı açmaya hak kazandığını ifade ederek; fazlaya ait dava ve talep hakları saklı kalmak kaydıyla, davalı idarenin %25'lik kusuruna karşılık gelen 1.826,00 TL tazminatın, ödeme günü olan 06.11.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 13.İDARE MAHKEMESİ: 22.3.2013 gün ve E:2013/381, K:2013/435 sayı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesinde, "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafık kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. / Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne yer verildiği; uyuşmazlığın, karayolunun bakım ve onarımındaki kusur nedeniyle oluştuğu iddia edilen zararın tazmini istemine ilişkin olduğu anlaşıldığından, Yasanın yukarıda belirtilen hükümleri karşısında, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'ndan kaynaklı sorumluluk davası niteliğinde bulunan bu davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin değil, adli yargı yerinin görevli bulunduğu sonucuna varıldığı; nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 05.11.2012 tarih ve E:2012/144, K:2012/224 sayılı kararının da bu yönde olduğu gerekçesiyle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı şirket vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

SİNCAN 4.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:8.7.2013 gün ve E:2013/148, K:2013/198 sayı ile, dava konusu kazanın davalı Belediyenin yol yapımı nedeni ile kamu hizmeti ifası nedeni ile gerçekleşen idari işlemden ve bu suretle hizmet kusurundan kaynaklanan kusuru nedeni ile gerçekleştiği iddiasıyla davalı İdarenin hizmet kusuruna dayanılarak rücuen tazminat talebinde bulunulduğu, her ne kadar dava konusu olay nedeni ile Ankara 13. İdare Mahkemesinin 22/03/2013 gün ve 2013/381-435 Esas Karar sayılı yargı yolu nedeni ile görevsizlik kararı ile reddedildiği anlaşılmış ise de, İdarenin hizmet kusurundan kaynaklanan nedenlerle doğan trafik kazalarında, idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan tazminat taleplerinin idari Yargı yerinde dava konusu edilebileceği, bu konuda müstekar Yargıtay 4. Hukuk Dairesi içtihatlarında isabetle belirtildiği gibi, (dosyaya bilgisayar çıktısı konulan,"Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 22/11/2012 tarih 2012/14110-17727 Esas-Karar sayılı kararında "haksız eylem nedeniyle uğranılan zararın davalı Belediyeye ödetilmesinde, davalı Belediyenin Anayasa'nın 130. Maddesi gereğince Kamu Tüzel Kişisi olup, eylem ve işlemlerinin kamu hizmeti olarak değerlendirilmesi gerekmesine ve hizmet kusuru
nedeniyle zarar tazmini davasının, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Yasası'nın
2/1-b maddesi gereğince tam yargı davası olarak idari yargı yerinde açılması
gerektiğinden, Mahkemenin görevsizliği nedeni ile dava dilekçesinin reddine karar
verilmesi" hususunun belirtilmiş olması; yine Mahkemelerine açılan bu davayla aynı bir
olayda; dosyaya bilgisayar çıktısı konulan Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 18/12/2012 tarih
2012/10089-19521Esas-Karar sayılı kararında "belediyece yol çalışması sırasında gerekli
önlemler alınmadığından meydana geldiği iddia olunan trafik kazasından dolayı
uğranılan zararın davalı Belediyeye ödetilmesinde, davalı Belediyenin Anayasa'nın 130.
Maddesi gereğince Kamu Tüzel Kişisi olup, eylem ve işlemlerinin kamu hizmeti olarak
değerlendirilmesi gerekmesine ve hizmet kusuru nedeniyle zarar tazmini davasının

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince tam yargı davası olarak idari yargı yerinde açılması gerektiğinden, Mahkemenin görevsizliği nedeni ile dava dilekçesinin reddine karar verilmesi "hususunun belirtilmiş olması)dava konusu olayda bahsedilen ve Ankara 13. İdare Mahkemesinin kararında belirtilen 2918 Sayılı Trafik Kanununun, görevli yetkili Mahkeme başlıklı 110. Maddesinde "işleteni veya sahibi devlet veya diğer kamu kuruluşu olan araçların sebebiyet verdiği zarara ilişkin olanlar dahil bu Kanundan doğan sorumluluk davaları Adli Yargıda görülür" hükmünün davaya karışan araçlar yönünden özel araç-kamu aracı ayrımı yapmaksızın, özel ya da kamuya ait araçların karıştığı kazalardan dolayı açılan trafik kazasından kaynaklanan davaların Adli Yargı yerinde görüleceğinin belirtildiği, oysa dava konusu olayda Davalı idareye ait kamu aracının kazaya karışmasının söz konusu olmadığı, kazanın meydana gelmesinde davalı İdarenin hizmet kusurunun söz konusu olduğu, idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan davalarda da Adli Yargı yerinin görevli olmadığı, İdari Yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle; davanın görevsizlik nedeni ile usulden reddine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine bu karar Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin 5.11.2013 gün ve E:2013/17029, K:2013/15063 sayılı kararıyla onanmış ve Mahkeme kararı kesinleşmiştir.

Davacı şirket vekili adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇEUyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Bahri AYDOĞAN, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 3.3.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının; davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; idari yargı kararının kesinleşme durumunu gösteren onaylı bir örneğinin Mahkemesinden istenildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı Şirkete sigortalı aracın, sürücüsünün sevk ve idaresinde Ankara Sincan E-90 istikametinden Alıcı Mahallesi istikametine seyir halinde iken, 2700. metreye geldiği sırada servis yoluna girmesi gerekirken, yol üzerindeki dubalarla trafiğe kapanmış olan yola girdiği ve yol üzerinde bulunan toprak ve taş parçalarının bulunduğu alana ön kısmı ile çarpması nedeniyle, tek taraflı trafik kazası sonucunda hasar gördüğü, bahis konusu olay neticesinde araçta tespit edilen hasar bedelinin sigortalı araç sahibine ödendiği, olayın meydana gelişinde davalı idarenin kusurlu olduğundan bahisle, hasar bedelinin %25'lik kısmının, ödeme tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı Yasanın 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi 8.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı; 8.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı ve 28.5.2013 gün ve E:2013/59, K:2013/68 sayılı aynı içerikli kararları ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme

ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır.

Nihayet, aynı konuda Asliye Hukuk Mahkemesi'nce yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla; yasakoyucunun "haklı neden" ve "kamu yararı" gerekçesiyle idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargı organına bırakabileceği, davanın somutunda da 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile bu görevin adli yargıya bırakılmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle, maddenin iptal isteminin oy birliğiyle reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 158. inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı, yasakoyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, 2918 Sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin bu nedenle Anayasa'ya aykırı olmadığına dair olup, esası itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasanın 158 inci maddesi uyarınca başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; karayolundaki kusur sonucu meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, Sincan 4.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Sincan 4.Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 8.7.2013 gün ve E:2013/148, K:2013/198 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 3.3.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Bahri	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	AYDOĞAN	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT